

Lietuvos Respublikoje licencijuotų mokėjimo įstaigų (MI) ir elektroninių pinigų įstaigų (EPI) veiklos per trečiąsias šalis, įskaitant tarpininkus, platintojus, pasitelkiant išorės subjektus ir partnerystės pagrindu, reguliavimas

GERIAUSIA PRAKTIKA IR REKOMENDACIJOS

2024 m. kovo 28 d.

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas informacijos šaltinis.

Pristatymo tikslas

Pristatyti MJ, EPJ veiklos per trečiuosius asmenis, įskaitant tarpininkus, el. pinigų platintojus, išorės subjektus, partnerystės pagrindu, reguliavimą, apžvelgti geriausią praktiką ir pasidalinti rekomendacijomis.

Pristatymo planas

- I. Teisinis reguliavimas MĮ, EPĮ bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis
- II. MĮ, EPĮ veiklos per trečiąsias šalis problematika
- III. Geriausios ir netinkamos praktikos pavyzdžiai, vykdančią veiklą per trečiuosius asmenis
- IV. Tarpininkų kontrolė pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos (PPTFP) srityje

I.

TEISINIS REGULIAVIMAS MŪ, EPĮ BENDRADARBIAUJANT SU TREČIOSIOMIS ŠALIMIS

MĮ, EPĮ bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis tipai

MĮ, EPĮ veiklos vykdymas per:

- Tarpininkus (angl. *agents*)
- El. pinigų platintojus (angl. *distributors*)
- Perduodant funkcijas išorės subjektams (angl. *outsourcing*)
- Partnerystės pagrindu (angl. *white label*)

Teisinis reguliavimas

ES teisės aktai

1. Direktyva (ES) 2015/2366 – PSD2
2. Direktyva (ES) 2009/110/EB – EMD2

LR įstatymai

1. Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų [įstatymas](#)
2. Mokėjimo įstaigų [įstatymas](#)
3. Mokėjimų [įstatymas](#)
4. Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos [įstatymas](#)

Lietuvos banko valdybos nutarimai

1. Viešojo elektroninių pinigų ir mokėjimo įstaigų sąrašo tvarkymo [taisyklės](#), patvirtintos Lietuvos banko valdybos (LBV) 2009 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 246
2. Pranešimų apie ketinimą leisti, platinti ir išpirkti elektroninius pinigus, teikti mokėjimo paslaugas kitose valstybėse narėse teikimo ir nagrinėjimo tvarkos [aprašas](#), patvirtintas LBV 2009 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 245
3. Elektroninių pinigų įstaigų ir mokėjimo įstaigų valdymo sistemos ir gautų lėšų apsaugos reikalavimų [aprašas](#), patvirtintas LBV 2020 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 03-106
4. Finansų rinkos dalyvių veiklos funkcijų perdavimo kitiems asmenims [taisyklės](#), patvirtintos 2020 m. lapkričio 10 d. LBV nutarimu Nr. 03-166
5. Finansų rinkos dalyviams skirti [nurodymai](#), kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (arba) teroristų finansavimui, patvirtinti 2015 m. vasario 12 d. LBV nutarimu Nr. 03-17

Europos bankininkystės institucijos (EBI) gairės

- 1) [EBI gairės](#) dėl užsakomųjų paslaugų
- 2) EBI [rizikos veiksnių gairės](#)]

Kita

- 1) LB lūkesčių raštai
- 2) Informacija www.lb.lt (pranešimai, DUK, [rekomendacijų skiltis](#) ir pan.)

Tarpininkų pasitelkimas

- **Tarpininkai** pasitelkiami tais atvejais, kai mokėjimo įstaiga ketina **teikti mokėjimo paslaugas per tarpininką** (MĮĮ 18 str.).
- *Mokėjimo paslaugos išvardytos PSD2 I priede.*

- Tarpininkas veikia **MĮ, EPĮ vardu**.
- Tarpininko įsitraukimas: **kliento lėšų priėmimas**, mokėjimo inicijavimas.

PSD3 pasiūlymo preambulė

„<...>marketplaces and platforms supported by payment service providers that provide services to those marketplaces and platforms so that they do not have control or possession of funds for third parties, should not be considered to be by default agents of the payment service providers.“

Pavyzdys, kai trečioji šalis neatitinka tarpininko sąvokos

Kai MĮ, EPĮ pasitelkia trečiuosius asmenis tik klientams nukreipti į MĮ, EPĮ, o **visus mokėjimo paslaugos teikimo veiksmus atlieka pati MĮ, EPĮ** (t. y. trečioji šalis tik „atveda“ klientą), tokie tretieji asmenys nėra kvalifikuojami kaip tarpininkai.

Išorės subjektų pasitelkimas

- **Išorės subjektai** pasitelkiami, kai jiems perduodamas mokėjimo **paslaugų veiklos funkcijų vykdymas**, t.y. atlikti mokėjimo įstaigai mokėjimo paslaugos dalį (MĮĮ 19 str.).
- Išorės subjektas veikia **savo vardu**.
- **Mokėjimo paslaugas gali teikti tik licencijuoti subjektai.**
- Įstaiga turi turėti organizacinę struktūrą ir **netapti fiktyvia įstaiga** (angl. *empty shell*) (LBV nutarimas 03-166, 25 p.)

El. Pinigų platintojo sąvoka

- Šiuo metu galiojančiuose teisės aktuose nėra aiškaus el. pinigų platintojo (angl. *distributor*) sąvokos apibrėžimo.
- Pagal 2019 m. balandžio mėn. EBI nuomonę dėl tarpininkų ir platintojų, **EPĮ pasitelktas platintojas yra asmuo, kuris platina arba išperka el. pinigus EPĮ vardu.**
- Peržiūrinti PSD2, Europos Komisija siūlo el. pinigų platintojo apibrėžimą, kuris yra tapatus išreikštam EBI požiūriui. Derybose linkstama tarpininko ir platintojo sąvokas sujungti.

Koks yra esminis skirtumas tarp MĮ, EPĮ tarpininko ir EPĮ el. pinigų platintojo?

- Pagal elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo 2 straipsnio 5 punkte pateikiamą tarpininko sąvokos apibrėžimą, EPĮ tarpininkas yra fizinis arba juridinis asmuo, kita organizacija arba jos padalinys, teikiantys mokėjimo paslaugas EPĮ vardu.
- Esminis skirtumas tarp šių subjektų yra tas, kad MĮ, EPĮ tarpininkai turi teisę teikti mokėjimo paslaugas licencijuotos MĮ ir EPĮ vardu, o el. pinigų platintojai mokėjimo paslaugų teikti negali. Jie turi teisę platinti ir išpirkti el. pinigus licencijuotos EPĮ vardu.

MĮ ir EPĮ bendradarbiavimo su trečiaisiais asmenimis ypatumai pagal galiojančius teisės aktus

	Veikia MĮ, EPĮ vardu	Atsakomybė už teisės aktuose nustatytų reikalavimų laikymąsi	Viešojo registro reikalavimas	Galimų funkcijų apimtis pasitelkiant trečiuosius asmenis	Pareiga atskleisti klientui tikrąjį paslaugų teikėją
Tarpininkai	TAIP	NE, MĮ, EPĮ atsako	TAIP	Neribota MĮ, EPĮ turimos licencijos apimtis. MĮ, EPĮ tvarko vidaus kontrolės sistemas, vykdo tarpininkų patikrinimus.	TAIP
Platintojai	TAIP	NE, MĮ, EPĮ atsako	El. pinigų platintojui NE	El. pinigams platinti ir išpirkti. Draudžiama leisti el. pinigus. EPĮ tvarko vidaus kontrolės sistemas, vykdo platintojų patikrinimus.	TAIP
Išorės subjektai	NE	NE, MĮ, EPĮ atsako	NE	Ribojama svarbių funkcijų atveju, jei tai iš esmės pablogintų MĮ, EPĮ vidaus kontrolės kokybę ir Lietuvos banko galimybes stebėti ir nustatyti, kaip MĮ, EPĮ laikosi visų teisės aktuose nustatytų pareigų.	NE

2024 m. Vasario 22 d. Europos sąjungos teisingumo teismo (ESTT) sprendimas byloje C-661/22

- Sprendimo 47 punkte ESTT konstatuoja, kad „pagal Direktyvos 2009/110 2 straipsnio 2 punkte pateiktą elektroninių pinigų apibrėžtį, elektroninių pinigų išleidimas skiriasi nuo paprasto įrašymo į mokėjimo sąskaitą, nes, be kita ko, prieš panaudojami tokiam mokėjimui jie turi būti „saugomi“ elektronine forma, o tai reiškia, kad jie turi būti prieš tai išleisti, t. y. **paversti piniginiu turtu, atskiru nuo pervedamų lėšų**, ir kad jų, kaip mokėjimo priemonės, naudojimui turi pritarti kitas fizinis ar juridinis asmuo, nei elektroninių pinigų leidėjas.“
- Sprendimo 48 punkte ESTT išaiškina, kad pagal „Direktyvos 2 straipsnio 2 punktą, bent jau būtina, kad **būtų sudaryta sutartis** tarp vartotojo ir elektroninių pinigų leidėjo, pagal kurią šios šalys aiškiai susitaria, kad šis leidėjas išleis atskirą piniginį turtą, lygų naudotojo sumokėtų pinigų piniginei vertei.
- *Lėšų pervedimas ir laikymas mokėjimo sąskaitoje, nedelsiant nenurodant atlikti šių lėšų vertės dydžio mokėjimo operacijų, nereiškia, kad mokėjimo paslaugos vartotojas davė aiškų ar netiesioginį sutikimą leisti elektroninius pinigus.“*

II.

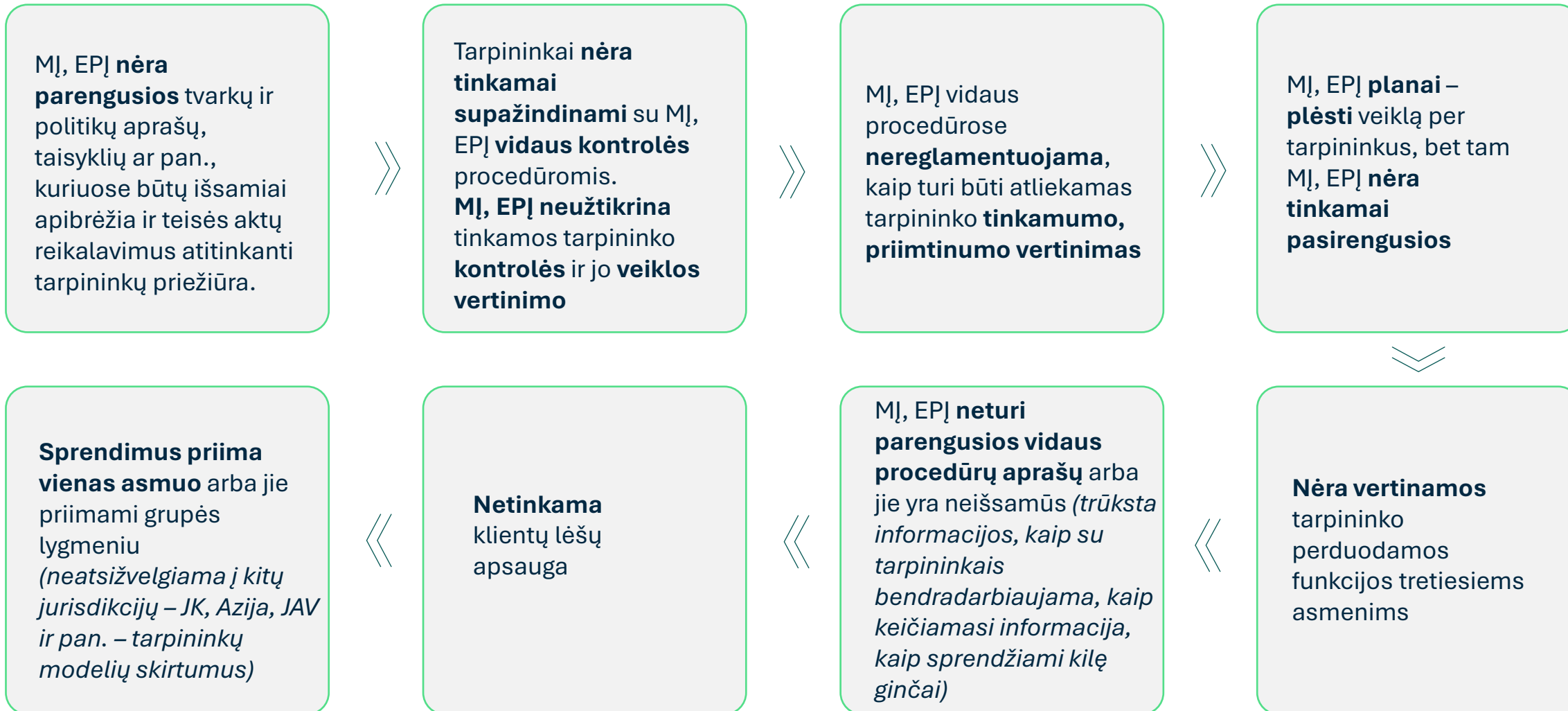
**MĮ, EPĮ VEIKLOS PER TREČIAŠIAS
ŠALIS PROBLEMATIKA**

Veiklos per tarpininkus ir el. pinigų platintojus problematika 1/3

Veiklos per tarpininkus ir el. pinigų platintojus problematika 2/3

Veiklos per tarpininkus ir el. pinigų platintojus problematika 3/3

VEIKLA PER TARPININKUS

Pasitikėjimo principas

Principas pagrįstas tuo, kad MĮ, EPĮ **prižiūri tarpininkus**, nustato standartus, pagal sutartį įpareigoja atlikti atitikties ir kovos su pinigų plovimu (*angl.* anti-money laundering, AML) funkcijas

Pastebima, kad praktikoje tai **neveikia**, MĮ, EPĮ tarpininkus prižiūri tik teoriškai

Kontrolės principas

Principas pagrįstas tuo, kad MĮ, EPĮ **valdo ir kontroliuoja visus** duomenis ir informaciją apie klientus

Sunku įgyvendinti, nes reikia tarpininkus integruoti į MĮ, EPĮ informacinių technologijų sistemas, didelės išlaidos, procesas imlus laikui

Kai kuriais atvejais **MĮ, EPĮ savo klientais** laiko tarpininkus ar el. pinigų platintojus, o tikruosius klientus - galutiniais vartotojais. Toks požiūris neteisingas, nes tarpininko pritraukti klientai yra MĮ, EPĮ klientai ir veiklos per tarpininkus atveju galutiniai vartotojai **yra MĮ, EPĮ klientai**.

White-label problematika 1/2

Tai plačios reikšmės sąvoka, apimanti trečiųjų šalių bendradarbiavimą su licencijuotomis MĮ, EPĮ.

Pagal šį modelį MĮ, EPĮ su verslo partneriu sudaro *White-Label Partnership Agreement*, kurio pagrindu verslo partneris, naudodamas savo interneto svetainę, mobiliąją programėlę ar kitus panašaus pobūdžio sprendimus, pritraukia didesnę klientų skaičių.

Kai kuriai atvejais MĮ, EPĮ vykdo veiklą naudodamosi skirtingais modeliais, pvz.:

- 1) per partnerį vykdo rinkodarą, kai klientas tik iš partnerio aplinkos pasiekia MĮ, EPĮ aplinką ir gauna mokėjimo / el. pinigų paslaugas;
- 2) MĮ, EPĮ suteikiami tam tikri techniniai (informacinių technologijų) sprendimai, kurie padeda kitai MĮ, EPĮ teikti mokėjimo paslaugas;
- 3) MĮ, EPĮ vykdo veiklą per tarpininkus ar (ir) el. pinigų platintojus ir tarpininkas ar (ir) teikia mokėjimo paslaugas ar (ir) platina el. pinigus.

Pastebima, kad šie trys variantai persipina MĮ, EPĮ veikloje, todėl Lietuvos bankas vertina individualiai kiekvieną atvejį, nes gali būti sukuriama skirtingos atitikties problemų (angl. *passporting, outsourcing*, veikla per tarpininkus).

Lietuvos bankas pastebi, kad tam tikri modeliai, kurie, Lietuvos banko vertinimu, turėtų būti vertinami kaip tarpininkavimo santykiai, nėra deklaruojami.

White-label ir tarpininkavimo veiklos skirtumai

- MĮ, EPI partneris neteikia mokėjimo paslaugų ir (arba) el. pinigų paslaugų MĮ, EPI vardu.
- MĮ, EPI partneris jokiame paslaugos teikimo etape neturi prieigos prie klientų sąskaitų, mokėjimo operacijų ir prie MĮ, EPI internetinės bankininkystės sistemos (*prie klientų sąsajos*).

MĮ, EPI partneris negali atlikti šių veiksmų

- Sudaryti mokėjimo paslaugų teikimo sutartis su klientais – **mokėjimo paslaugų teikimo sutartis sudaroma tik tarp MĮ, EPI ir kliento.**
- Užmegzti dalykinių santykių su klientais, atidaryti mokėjimo sąskaitų klientams ir priimti su tuo susijusių sprendimų (**sprendimus priima pati MĮ, EPI**), partneris dalyvauja tik informacijos surinkimo iš kliento ir jos perdavimo MĮ, EPI etape.
- Atlikti kliento pažinimo, rizikos vertinimo, kitų kliento deramo tikrinimo veiksmų ir priimti su tuo ar bet kokiais kitais atitiktis klausimais susijusių sprendimų, įskaitant sprendimus dėl mokėjimo operacijų vykdymo, stabdymo, tyrimo ir pan. (*šiuos sprendimus priima pati MĮ, EPI*).

III.

**GERIAUSIOS IR NETINKAMOS
PRAKTIKOS PAVYZDŽIAI, VYKDANT
VEIKLĄ PER TREČIUOSIUS ASMENIS**

Geriausia praktika, vykdant veiklą per tarpininkus ir el. pinigų platintojus

MĮ, EPĮ prieš pradėdama veiklą per tarpininkus

Parengia vidaus tvarkų aprašus, skirtus tarpininkų kontrolei ir užtikrina jų veiksmingą įgyvendinimą

Supranta prisiimamą riziką, įsipareigojimus, juos įsivertina ir valdo

Prisiima atsakomybę, galimas pasekmes ir taiko būtinas kontrolės priemones

Įvertina PPTF ir kitas atitikties rizikas, parengia tinkamai pritaikytas kontrolės priemones (pvz., tinkama organizacinė struktūra, vidaus kontrolės sistema ar finansinės įtakos įstaigoms vertinimas, rizikos vertinimas)

Kreipiasi į Lietuvos banką dėl veiklos modelio keitimo

Kreipiasi į Lietuvos banką dėl tarpininko įrašymo į viešuosius sąrašus

Netinkama praktika, vykdant veiklą per tarpininkus ir el. pinigų platintojus

MĮ, EPĮ pradeda vykdyti veiklą per tarpininkus neįrašiusios jų į viešuosius sąrašus

MĮ, EPĮ vykdo veiklą per tarpininkus, nors pirminiame veiklos modelyje tai nebuvo numatyta

MĮ, EPĮ pradeda vykdyti veiklą per tarpininkus kitose valstybėse narėse, nors nėra atlikusi notifikavimo procedūros

MĮ, EPĮ savo klientais laiko tarpininkus, o ne galutinius vartotojus

MĮ, EPĮ nevaldo duomenų (informacijos), pavyzdžiui: galutinių vartotojų skaičiaus, pavadinimų, saugotinių lėšų sumos, įsipareigojimų

MĮ, EPĮ nėra nustačiusios tarpininkų atsakomybės už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą arba netinkamą vykdymą

MĮ, EPĮ perduoda didžiąją dalį funkcijų atlikti patronuojančiajai įmonei ar kitoms grupės įmonėms ir pati nekontroliuoja proceso

MĮ, EPĮ neturi veiklos per tarpininkus nutraukimo atvejų (angl. *wind-down*) plano

MĮ, EPĮ savo interneto svetainėje skelbia netikslią arba klaidinančią informaciją dėl veiklos per tarpininkus (pasitaiko atvejų, kai tokia informacija skelbiama ir tarpininko interneto svetainėje)

MĮ, EPĮ nėra parengusios klientų skundų nagrinėjimo proceso

Pavyzdžiai, vykdant veiklą per tarpininkus ir el. pinigų platintojus 1/2

I. MĮ, EPĮ licencijos „nuomos“ modelis, kai tarpininkas arba platintojas realiai veikia kaip MĮ, EPĮ, patenka į tarpininko arba platintojo apibrėžtį.

II. Komeraciniai partneriai arba prekybos platformos, kurios tik pritraukia klientus, bet negauna lėšų, nepatenka į tarpininko apibrėžtį.

III. MĮ, EPĮ prekybos vietose per tarpininkus priima grynuosius pinigus iš klientų arba klientai apmoka komunalines paslaugas

Tarpininkai klientų lėšas surenka į savo sąskaitas ir po to perveda MĮ, EPĮ

Klientų lėšos surenkamos tiesiai į MĮ, EPĮ sąskaitą

Patenka į tarpininkavimo apibrėžtį

Technologinis sprendimas ir nepatenka į tarpininkavimo rėmus

IV. MĮ, EPĮ tarpininkų lėšas (avansas, rezervas, depozitas), skirtas ateities klientų mokėjimams, laiko klientų lėšų saugojimo (angl. safeguarding) sąskaitose

Šios tarpininkų lėšos yra skirtos su tarpininko veikla susijusiai rizikai valdyti, jos negali būti laikomos klientų lėšomis ir saugomos klientų lėšų saugojimo sąskaitoje*.

* Įstaiga toje pačioje sąskaitoje laikė ne tik klientų, bet ir tarpininkų lėšas, kurios buvo skirtos įstaigos klientų būsimiems mokėjimams mokėjimo kortele vykdyti. Įstaigos reikalavimu partneriai šias lėšas laikė atsiskaitymų rizikai mažinti. Minėtos lėšos dar neturėjo el. pinigų požymių, t. y. nebuvo skirtos mokėjimo operacijoms atlikti.

Pavyzdžiai, vykdant veiklą per tarpininkus ir el. pinigų platintojus 2/2

V. Įvairios AML procedūros, kurias teikia „tarpininkas“ ir kuriomis padedama MĮ, EPĮ vykdyti veiklą, nepatenka į tarpininkavimo apibrėžtį ir yra traktuojama kaip paslaugų perdavimas tretiesiems asmenims (angl. outsourcing)

VI. Kortelių platinimas (dabar patenka į platinimo (angl. distribution) apibrėžimą, vėliau, greičiausiai, pateks į tarpininkavimo apibrėžtį).

„<...> marketplaces and platforms supported by payment service providers that provide services to those marketplaces and platforms so that they do not have control or possession of funds for third parties, should not be considered to be by default agents of the payment service providers.“

VII. „Tarpininkai“ per API pasiekia tam tikrus MĮ, EPĮ duomenis arba atlieka tam tikrus veiksmus

pvz., mato apyvartas, skirtas komisiniam mokesčiui apskaičiuoti, bet patys tik pritraukia (atveda) klientą - nėra traktuojami kaip tarpininkai

pvz., mokėjimų inicijavimas, kuris atliekamas el. prekybos aplinkoje mokėjimams vykdyti (kai tarpininkas įgyja lėšų, tada patenka į tarpininkavimo apibrėžtį, jei neįgyja – nepatenka)

Geriausia praktika ir rekomendacijos 1/3

- MĮ, EPĮ turėtų būti visapusiškai **įsivertinusios** ir turėti pagrindžiančių argumentų, kodėl savo ketinamą **įgyvendinti veiklos modelį priskiria** veiklai per tarpininkus, veiklai per el. pinigų platintojus, veiklos funkcijų perdavimui kitiems asmenims bei veiklai partnerystės pagrindu ir **galėti pateikti schemišką (vaizdinį) ketinamo įgyvendinti veiklos modelio atvaizdavimą.***
- MĮ, EPĮ, prieš pasitelkdamos naują verslo partnerį (tarpininką ar el. pinigų platintoją), **turėtų atlikti** išsamią potencialaus tarpininko, el. pinigų platintojo **analizę**, įvertinti jo organizacinę struktūrą (darbuotojus, faktinę veiklos vykdymo vietą), vidaus kontrolės sistemą, taip pat atlikti vidinį tarpininko ar el. pinigų platintojo **vadovų reputacijos vertinimą** ir įvertinti dėl pasitelkiamų tarpininkų ar el. pinigų platintojų **galinčias kilti rizikas** pačioms MĮ, EPĮ ir jų reputacijai.*

Geriausia praktika ir rekomendacijos 2/3

- MĮ, EPĮ turėtų būti iš anksto numačiusios veiksmus, **veiksmų planą**, kurių būtų imtasi, **jei** pasitelktas tarpininkas ar el. pinigų platintojas **veiktų nesilaikydamas** teisės aktuose nustatytų **reikalavimų** bei įstaigos taikomų vidaus tvarkų aprašų ar nustatytų taisyklių, tarpininko ir el. pinigų platintojo veiklos įstaigos vardu atžvilgiu.*
- MĮ, EPĮ, pasitelkdamos naujus tarpininkus arba el. pinigų platintojus **turėtų būti įvertinusios**, ar ir kokie pokyčiai bus reikalingi įstaigos **organizacinėje struktūroje**, paskirstant funkcijas esamiems darbuotojams, **ar esamų įstaigos darbuotojų užteks** užtikrinant tinkamą veiklos per tarpininkus ir el. platintojus vidaus kontrolę, taip pat, **kiek ir kokių pareigybių** planuojama skirti, ketinant didinti pasitelkiamų tarpininkų arba el. pinigų platintojų skaičių.*

Geriausia praktika ir rekomendacijos 3/3

- MĮ, EPĮ, ketindamos veikti per tarpininkus arba el. pinigų platintojus, **turėtų būti pasirengusios vidaus tvarkų arba procesų aprašus**, susijusius su tarpininkų arba el. pinigų platintojų **atrankos, bendradarbiavimo procesais**, kuriuose būtų numatyta, **kaip ir kokiais kriterijais vadovaujantis atrenkami** tarpininkai arba el. pinigų platintojai, **kaip** bus bendradarbiaujama, kaip **keičiamasi informacija**, kaip būtų **sprendžiami ginčai**, kaip būtų užtikrinamas **vartotojų interesų vykdymas, nutrūkus** įstaigos ir tarpininko arba el. pinigų platintojo **dalykiniams santykiams ir kt.**
- MĮ, EPĮ, pasitelkdamos tarpininkus, **turėtų būti pasirengusios tarpininkų mokymo proceso aprašą**, aiškiai numatyti, koku dažnumu įstaigos planuoja organizuoti mokymus tarpininkams, **kiek žmogiškųjų išteklių** prireikus planuojama skirti tarpininkų mokymams ir konsultacijoms teikti ir pan.

IV.

TARPININKŲ KONTROLĖ PPTFP SRITYJE

Tarpininkų veiklos kontrolė: nurodymai ir EBI rizikos veiksmų gairės

Reikalavimai, susiję su tarpininkų veiklos kontrole PPTFP srityje

Finansų rinkos dalyviams skirti [nurodymai](#), kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (arba) teroristų finansavimui

X SKYRIUS
Tarpininkų veiklos kontrolė

EBI rizikos veiksmų [gairės](#)

11.16 papunktis

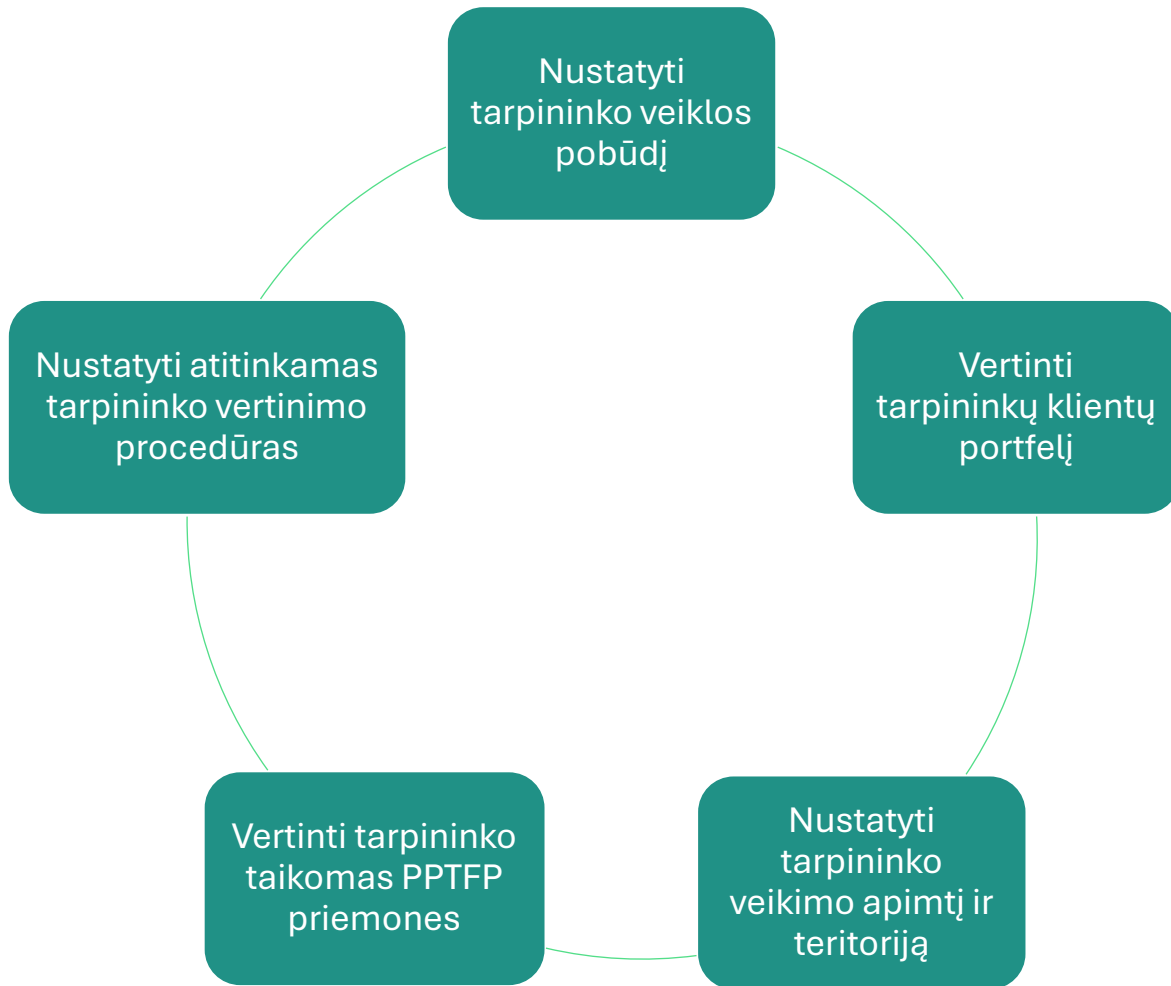
Naudojimas tarpininkais

11.16. Pinigų siuntėjai, kurie naudojami tarpininkais mokėjimo paslaugoms teikti, turėtų žinoti, kas yra jų tarpininkai, kaip nustatyta Direktyvos (ES) 2015/2366 19 straipsnyje. Tuo tikslu siekdami sumažinti riziką, kad jų tarpininkai dalyvaus PP / TF veikloje arba bus tam panaudoti, pinigų siuntėjai turėtų parengti rizikos lygį atitinkančią politiką ir procedūras ir jų laikytis, be kita ko:

- nustatyti asmenį, kuris yra tarpininko naudos gavėjas arba kontroliuoja tarpininką, jei tarpininkas yra juridinis asmuo, kad įsitikintų, ar PP / TF rizika, kurią pinigų siuntėjas patiria dėl naudojimosi tarpininku, nedidėja;
- pagal Direktyvos (ES) 2015/2366 19 straipsnio 1 dalies c punktą surinkti įrodymus, kad direktoriai ir kiti asmenys, atsakingi už tarpininko valdymą, yra kompetentingi ir tam tinkami, be kita ko, pagal sąžiningumą, lojalumą ir reputaciją. Visos pinigų siuntėjo teikiamos užklauskos turėtų būti proporcingos tarpininko teikiamų mokėjimo paslaugų keliamos PP / TF rizikos pobūdžiui, sudėtingumui ir mastui, jas turėtų būti galima pagrįsti pinigų siuntėjo atliekamo deramo klientų tikrinimo procedūromis;
- imtis reikiamų priemonių ir įsitikinti, kad tarpininko KPP / KTF vidaus kontrolės priemonės yra ir išlieka tinkamos visų santykių su tarpininku laikotarpiu, pavyzdžiui, stebėti tarpininko operacijų imtį arba peržiūrėti tarpininko kontrolės priemones vietoje. Jeigu tarpininko vidaus KPP / KTF kontrolės priemonės skiriasi nuo pinigų siuntėjo kontrolės priemonių, pavyzdžiui, dėl to, kad tarpininkas atstovauja daugiau negu vienai pagrindinei šaliai arba dėl to, kad tarpininkas siuntėjas turėtų įvertinti riziką, kad šie skirtumai gali turėti įtakos tam, kaip jis pats ir jo tarpininkas laikosi KPP / KTF reikalavimų, ir valdyti šią riziką;
- rengti tarpininkams mokymus KPP / KTF tema siekiant užtikrinti, kad tarpininkai pakankamai suprastų atitinkamą PP / TF riziką ir tai, kokios kokybės KPP / KTF tikisi pinigų siuntėjas

Deramas tarpininko vertinimas

Finansų įstaigoje nustatytas kompleksiškas ir visapusiškas tarpininko PPTF rizikos vertinimo procesas

Finansų įstaigos vidaus kontrolės procedūros turi būti tinkamos ir pakankamos, aiškiai reglamentuojančios tarpininko vertinimą

Nustačius didelę PPTF riziką, taikomos kitos rizikos valdymo priemonės

Tarpininko vertinimas: netinkamos praktikos pavyzdžiai

- Neatliekamas pakankamas tarpininkų veiklos vertinimas.
- Nesiaiškinama dėl tarpininkų klientų portfelio.
- Neišsamus tarpininkų PPTFP procedūrų ir tvarkos aprašų vertinimas.
- Neįvertinamas tarpininko pasirengimas valdyti galimas PPTF rizikas, kurios gali kilti dėl jo paties teikiamų paslaugų specifikos.
- Nevertinama, ar veiksmingi tarpininko procesai praktikoje.
- Vidaus procedūrose nenurodoma, kaip turi būti atliekamas tarpininko tinkamumo, priimtimumo vertinimas.
- Nenustatytas išsamus ir nuolatinis tarpininkų veiklos priežiūros procesas.
- Neužtikrinamas tinkamas nustatytų trūkumų šalinimas.
- Nustačius trūkumų tarpininko vertinimo metu, iš karto nesiimama veiksmų.

Dėkojame už dėmesį

---

prieziura@lb.lt